

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مدیریت ورزشی

عنوان پایان نامه:

مطالعه سیاستها و راهبردهای ورزش همگانی نظام جامع توسعه ورزش کشور

استاد راهنما:

دکتر فرزاد غفوری

استاد مشاور:

دکتر حبیب هنری

استاد داور:

غلامعلی کارگر

پژوهشگر:

عباس شعبانی

آذر ۸۸

الله
لله
يَدِ اللهِ
بِسْمِ اللهِ
اللهُ
اللهُ
اللهُ

تقدیم به :

پدر و مادر عزیز و بزرگوارم،

که هر آنچه دارم از برکت وجود آنهاست.

سپاسگزاری:

مراتب قدردانی خود را از استاد گرانقدر جناب

آقای دکتر فرزاد غفوری به عنوان استاد راهنمای

جناب آقای دکتر حبیب هنری به عنوان استاد

مشاور که صمیمانه و صادقانه مرا در این

پژوهش یاری نمودند و با راهنمایی های ارزنده

شان راهگشای مسائل بودند، ابراز می دارم.

همچنین از دیگر اساتید گروه تربیت بدنی جناب

آقای دکتر غلامعلی کارگر و جناب آقای دکتر

جواد شهلائی و سرکار خانم دکتر زهرا سلمان و

کلیه کسانی که مرا در انجام این پژوهش یاری

نمودند، کمال سپاسگذاری را دارم.

چکیده

هدف از انجام این پژوهش، مطالعه برنامه ها و سیاست ها و راهبردهای ورزشی همگانی در طرح جامع ورزش بود. برنامه استراتژیک فرآیند در جهت تجهیز منابع سازمان و وحدت بخشیدن به تلاش های آن برای نیل به رسالت و اهداف بلند مدت، با توجه به امکانات و محدودیت های درونی و بیرونی می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل مدیران سازمان تربیت بدنی، مدیران متخصصان فدراسیون ورزش های همگانی و اعضای هیئت علمی گرایش مدیریت ورزش دانشگاه های مستقر در تهران بودند که در مجموع ۷۳ نفر را تشکیل می دادند. روش پژوهش توصیفی و از نوع هدف کاربردی بود. ابزار اندازه گیری این تحقیق پرسشنامه محقق ساخت بود که بصورت مقطعی و در سال ۱۳۸۸ در میان جامعه آماری توزیع گردید. برای تعیین روایی این پرسشنامه از نظرات اساتید و متخصصان استفاده شد که پس از اعمال نظر آنها به اصلاح موارد اشاره شده اقدام شد. همچنین تعداد ۱۸ پرسشنامه به شکل مقدماتی در جامعه آماری توزیع و پس از جمع آوری، پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ $\alpha = .91$ گزارش شد. برای تجزیه و تحلیل یافته ها از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از آزمون های فریدمن، کلموگروف اسمیرنف، t آزمون و U آزمون مستقل استفاده شد. یافته های تحقیق نشان داد که تفاوت معنا داری بین نقاط درونی هر چهار متغیر قوت، ضعف، فرصت و تهدید در ورزش همگانی طرح جامع ورزش وجود دارد که به ترتیب اهمیت در هر متغیر مشخص شده اند. همچنین یافته ها نشان داد که بر اساس مدل SWOT، استراتژی WT (ضعف درون سازمانی و تهدید بیرونی) در ورزش همگانی طرح جامع ورزش کشور حاکم می باشد و در نهایت بین نظرات اعضای هیئت علمی و مدیران ورزشی در استراتژی های مطرح شده تفاوت معناداری مشاهده نگردید. استراتژی های ورزش همگانی طرح جامع ورزش باید به گونه ای تدوین شود که بتواند با استفاده مناسب از قوت ها و فرصت های موجود نظیر حمایت های قانونی و دینی، وجود متخصصین و کارشناسان، تعدد رسانه های ورزشی، بتواند از ضعف های سازمان بکاهند و در جهت برخورد با تهدیدات محیطی، پیش رو عمل کنند.

واژه های کلیدی: ورزش همگانی، طرح جامع، استراتژی، قوت، ضعف، فرصت، تهدید

فهرست

عنوان	صفحه
-------	------

فصل اول: طرح تحقیق

۱۲	مقدمه
۱۴	بیان مساله
۱۸	ضرورت و اهیت تحقیق
۲۰	اهداف تحقیق
۲۱	سوالات تحقیق
۲۱	فرضیه های تحقیق
۲۲	محدودیت های تحقیق
۲۲	تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۲۴	مقدمه
۲۵	برنامه ریزی
۲۶	مزایای برنامه ریزی
۲۷	موانع و مشکلات برنامه ریزی
۲۸	انواع برنامه ریزی
۲۸	برنامه ریزی استراتژیک
۳۰	تعاریف برنامه ریزی استراتژیک
۳۱	محتوای برنامه استراتژیک
۳۲	ویژگی های برنامه ریزی استراتژیک
۳۳	مزایای برنامه ریزی استراتژیک
۳۴	محدودیت های برنامه ریزی استراتژیک
۳۵	مدل SWOT

۳۹	دلایل اهمیت ورزش.....
۴۰	تاریخچه ورزش همگانی و تفریحی در جهان.....
۴۳	تاریخچه ورزش همگانی و تفریحی در ایران.....
۴۵	ورزش همگانی.....
۴۸	نظریه های تفریحات سالم.....
۵۱	طرح جامع تربیت بدنی و ورزش کشور.....
۵۵	تحقیقات انجام شده در داخل کشور.....
۶۵	تحقیقات انجام شده در خارج کشور.....
۷۲	جمع بندی ادبیات و پیشینه تحقیق.....
	فصل سوم: روش تحقیق
۷۵	روش اجرای تحقیق.....
۷۵	جامعه و نمونه آماری.....
۷۶	روش گردآوری اطلاعات.....
۷۷	روش سنجش روایی ابزار.....
۷۷	روش سنجش پایایی ابزار.....
۷۷	روش تجزیه و تحلیل داده ها.....
۷۸	متغیر های تحقیق.....
	فصل چهارم: نتایج و یافته ها
۸۰	توصیف ویژگی های جمعیت شناختی نمونه های تحقیق.....
۸۰	وضعیت شغلی.....
۸۱	جنسيت.....
۸۱	وضعیت آشنایی با طرح جامع.....
۸۳	سابقه مدیریت و تدریس.....
۸۴	تجزیه و تحلیل فرضیه های تحقیق.....
۸۴	آزمون فرضیه شماره یک.....
۸۵	آزمون فرضیه شماره دو.....
۸۷	آزمون فرضیه شماره سه.....

۸۹ آزمون فرضیه شماره چهار
۹۱ آزمون فرضیه شماره پنج
۹۱ آزمون فرضیه شماره شش
	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۹۶ مقدمه
۹۶ خلاصه تحقیق
۹۸ یافته های تحقیق
۱۰۰ بحث و نتیجه گیری
۱۰۹ پیشنهادات برخاسته از تحقیق
۱۱۰ پیشنهادات برای تحقیقات آتی
۱۱۱ منابع و مأخذ
۱۱۱ منابع فارسی
۱۱۷ منابع انگلیسی
۱۲۲ پیوست ها

فهرست جداول

عنوان	صفحة
جدول ۱-۲. درصد شرکت کنندگان ورزش همگانی در کشور های مختلف.....	۴۲
جدول ۱-۴. توصیف درصدی نمونه های تحقیق بر حسب سابقه مدیریت و تدریس.....	۸۳
جدول ۲-۴. معنی داری آزمون فریدمن در نقاط قوت ورزش همگانی.....	۸۴
جدول ۳-۴. میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن(نقاط قوت).....	۸۴
جدول ۴-۴. معنی داری آزمون فریدمن در نقاط ضعف ورزش همگانی.....	۸۵
جدول ۵-۴. میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن(نقاط ضعف).....	۸۶
جدول ۶-۴. معنی داری آزمون فریدمن در فرصت های ورزش همگانی.....	۸۷
جدول ۷-۴. میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن(فرصت ها).....	۸۸
جدول ۸-۴. معنی داری آزمون فریدمن در تهدید های ورزش همگانی.....	۸۹
جدول ۹-۴. میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن(تهدید ها).....	۹۰
جدول ۱۰-۴. نتایج آزمون فریدمن در چهار متغیر اصلی تحقیق.....	۹۱
جدول ۱۱-۴. نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنف.....	۹۲
جدول ۱۲-۴. نتایج آزمون ۱ مستقل در مورد نقاط قوت ورزش همگانی.....	۹۲
جدول ۱۳-۴. نتایج آزمون ۱ مستقل در مورد فرصت های ورزش همگانی.....	۹۳
جدول ۱۴-۴. نتایج آزمون ۱۱ مان ویتنی در مورد تهدیدات و ضعف های ورزش همگانی.....	۹۳

فهرست اشکال و نمودارها

عنوان	صفحه
شکل ۲-۱. عوامل چهارگانه گانه SWOT	۳۶
شکل ۲-۲. استراتژی های سازمان بر اساس مدل SWOT	۳۸
شکل ۲-۳. ساختار تشکیلاتی فدراسیون ورزش های همگانی	۴۴
شکل ۲-۴. طبقه بندی حیطه مربوط به ورزش همگانی	۴۸
شکل ۲-۵. مدل سلسله مراتب بخش های اصلی ورزش	۵۰
شکل ۲-۶. ساختار ایستای مولفه های نظام جامع تربیت بدنی	۵۲
شکل ۲-۷. فرایند کلان توسعه نظام جامع تربیت بدنی	۵۴
نمودار ۴-۱. توزیع درصدی وضعیت شغلی	۸۰
نمودار ۴-۲. توزیع درصدی وضعیت جنسیتی	۸۱
نمودار ۴-۳. توزیع درصدی وضعیت آشنایی با طرح جامع ورزش کشور	۸۱
نمودار ۴-۴. توزیع درصدی وضعیت تحصیلی	۸۲

فصل اول:

کلیات پژوهش

امروزه ورزش در سراسر جهان جزئی جدا نشدنی از فرهنگ، آموزش و علم است (همتی نژاد، ۱۳۷۵).

پدیده تربیت بدنی و ورزش به عنوان یک واقعیت اجتماعی در ساختار مختلف جوامع بشری وجود و حیات داشته و با شتاب هر چه بیشتر، در حال رشد، توسعه و تکامل می باشد این مهم به دلیل پذیرش و اعتقاد افکار عمومی به نقش تربیت بدنی و ورزش و شناخت خوب اکثریت افراد جوامع از میزان کارائی و تاثیرات مثبت آن بر تامین سلامتی، تقویت بینیه جسمانی، پرورش ابعاد روحی-روانی-اجتماعی و غنی سازی بخشی از اوقات فراغت به عنوان بعد همگانی و کسب افتخارات آن می باشد(علیپور، ۱۳۸۲).

سازمان ها ناگزیرند به طور دائم بر رویدادهای داخلی و خارجی نظارت کنند تا بتوانند در زمان مناسب و بر حسب ضرورت خود را با تغییرات همراه سازند. سازمان ها نیز بایستی به شیوه ای اصولی این تغییرات راشناسایی کنند و خود را با آنها وفق دهند. در دنیای کنونی که با سرعت سرسام آوری در حال تغییر است دیگر نمی توان از تصمیم گیریهای یکباره و مبتنی بر قضاوت های شهودی و تجربی استفاده کرد. امروزه سازمان هایی موفق خواهند بود که بتوانند از علم و مدیریت استراتژیک استفاده کنند(اشرفی، ۱۳۷۴). بنابراین همه سازمان ها ناگزیرند که عهده دار مدیریت راهبردی یا راهبردی شوند. گاهی راهبردها از موضع قدرت تعریف می شوند و زمانی برای فایق آمدن بر مسایل بروز می کنند. دانشمندان بسیاری اهمیت برنامه ریزی استراتژیک را از جنبه های مختلف مورد بررسی قرار داده اند(کاپلان^۱، ۲۰۰۳) و همگی روی همبستگی برنامه ریزی استراتژیک با عملکرد مطلوب سازمان ها

^۱. Kaplan

توافق نظر دارند. به اعتقاد آنها برنامه ریزی استراتژیک فرایندی پویا و منطقی است(لیود^۱، ۲۰۰۶). برنامه

ریزی استراتژیک معمولاً توسط مدیران بخش های عمومی و خصوصی به جهت اختصاص منابع برای

دستیابی به عملکرد بالا مورد استفاده قرار می گیرد(دیوید^۲، ۲۰۰۷).

در اکثر کشورها مسئولیت تربیت بدنی و ورزش با یک سازمان و تشکیلات خاص است که زیر

مجموعه هایی با وظایف مشخص برای هر یک از بخش های جامعه دارد. درکشور ما نیز سازمان

تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران، به منظور کمک به تحقق اهداف اجتماعی، فرهنگی و استحکام

پیکره جامعه، توجه به امر ورزش و نهادینه کردن آن را به عنوان ضرورت زندگی اجتماعی آحاد

جامعه، سرلوحه فعالیت های خود قرار داده و حرکت در این مسیر را در بخش ورزش همگانی و

تفریحی، قهرمانی، حرفه ای و پرورشی پایه گذاری نموده است(تیموری، ۱۳۸۵). با تصویب سند

راهبردی نظام جامع تربیت بدنی و ورزش، در سال ۱۳۸۲ توسط هیئت دولت در راستای اجرای آن،

ورزش همگانی و تفریحی و ورزش قهرمانی به عنوان دو مولفه اصلی مورد توجه قرار گرفتند، بر این

اساس، مرکز توسعه ورزش همگانی و تفریحی و مرکز توسعه ورزش قهرمانی، در سازمان تربیت بدنی

تأسیس شدند، تا در جهت بهبود وضع جسمانی و روانی و توسعه و پرورش مطلوب ورزشکاران اقدام

کنند(سند راهبردهای نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش، ۱۳۸۲).

اگر کشور بخواهد در عرصه های داخلی به اثرات و فواید تربیت بدنی و ورزش دست یافته و در

میادین برون مرزی نیز سکوی قهرمانی را فتح نموده و نام ، آیین، مکتب و ماهیت خود را سربلند و

استوار سازد، باید دارای ورزش اصولی، زیر بنائی و علمی در سطح قلمرو جغرافیایی خود باشد. اجرای

^۱. lloyd

^۲. david

تحقیقات در مورد ورزش همگانی می تواند در راستای تنظیم و ارائه برنامه ای منظم برای فعالیت های جسمانی و ورزشی در جامعه، و توسعه و گسترش ورزش در بین اقسام مختلف مردم جهت همگانی کردن آن راهنمای مساعد باشد، تا بدین طریق با رفع موانع و بکار بستن راه کارهای مفید و عملی، آحاد جامعه به امر ورزش به عنوان یک ضرورت پرداخته و زمینه برای فعالیت جسمانی مردم با یک برنامه دقیق و منظم فراهم آید(علیپور، ۱۳۸۲).

در همین راستا، تحقیق حاضر در تلاش است که به بررسی ورزش همگانی در طرح جامع ورزش کشور پردازد، به این امید که نتایج حاصل از آن بتواند مورد استفاده قرار گیرد و به روشن شدن مزایا و معایب ورزش همگانی در این طرح بیانجامد.

بیان مساله

تاریخ بیان گر تمایلات درونی انسان به فعالیت های جسمانی است. در جوامع بدوى و یا در فرهنگ باستانی، برنامه های تربیت بدنی سازمان یافته وجود نداشت لیکن فعالیت های بدنی بخش لاینفک زندگی روزمره انسان را تشکیل می داده، بدن های سالم، قوی و پرورش یافته از خصوصیات ظاهری مردم آن زمان بوده است(مظفری، ۱۳۸۴).

با ماشینی شدن و بی تحرکی زندگی جوامع، ورزش همگانی یکی از شیوه هایی است که افراد می توانند با استفاده از آن بر فشار های جسمی، روانی و اجتماعی فایق آیند.(کولینس^۱، ۲۰۰۲). ورزش ابراری مهم در دست حکومت ها و دولت ها برای هدایت مردم به سوی اهداف برنامه ای است، زیرا

^۱. Collins

عمده ترین وسیله تربیت همگانی موجود در جامعه معاصر کنونی در کشور های پیشرفته صنعتی، ورزش است(طرح اجمالی سند راهبرد توسعه نظام جامع تربیت بدنی و ورزش، ۱۳۸۱).

سازمان های ورزشی بر حسب شرایط محیط درونی و بیرونی خود و با استفاده از فرایند برنامه ریزی استراتژیک به میزان مختلف از استراتژهای نوآورانه، توسعه ای، مکتشف و تقویتی مطابق با جذایت برنامه ها و وضعیت رقابتی برای رویارویی با این تحولات و دستیابی به اهداف خود استفاده کرده اند(تیبالت^۱، ۱۹۹۴). بسیاری از سازمان های ورزشی در این فرایند به تعیین حوزه های کلیدی عملکرد مانند: مدیریت، ورزش همگانی و قهرمانی و..... پرداخته اند و بر اساس یک کار علمی و مشارکتی به تدوین و اجرای برنامه استراتژیک مبادرت نموده اند (کمیسیون ورزش استرالیا^۲، ۲۰۰۷).

فرایند برنامه ریزی استراتژیک در سازمان های کشور با مشکلاتی مانند نبود اتفاق نظر در میان مسولان در مورد بر نامه ریزی استراتژیک، فقدان تجزیه و تحلیل جامع فرصت ها و خطر های ملی، توجه ناکافی به ارزش ها، روشن نبودن گزینه های مختلف استراتژیک در برخورد با مسائل، پاییند نبودن به الوبت های استراتژیک، اجرای ضعیف برنامه های استراتژیک و نقصان در نظارت و ارزیابی نتایج عملی بر نامه ریزی استراتژیک نیز روبرو بوده است(قاسمی، ۱۳۸۰).

کشور هایی که در ورزش پیشرفت داشته اند، سعی کرده اند با ارائه برنامه های توسعه و ایجاد استراتژی و ساختار مناسب، در جهت گسترش آن گام بردارند(بداری آذین، ۱۳۸۶) (بطور مثال: در استرالیا آموزش و استخدام مریبان یکی از راهبرد های مهم در سند برنامه ملی در نظر گرفته شده

^۱. Thibault

^۲. Australian sports commission

است. کمیسیون ورزش استرالیا بخشی از طرح ها و برنامه های حمایتی خود را به توسعه نیروی انسانی سازمان ورزش اختصاص داده است (کمیسیون ورزش استرالیا^۱، ۲۰۰۷).

برنامه استراتژیک فرآیندی است در جهت تجهیز منابع سازمان و وحدت بخشیدن به تلاش های آن برای نیل به رسالت و اهداف بلند مدت، با توجه به امکانات و محدودیت های درونی و بیرونی هر سازمان. در این فرایند قوت ها و ضعف های داخلی و فرصت ها و تهدید های بیرونی سازمان SWOT^۲ شناسایی می شوند و با توجه به ماموریت سازمان، اهداف بلند مدت برای آن تدوین می گردد و برای دستیابی به این اهداف، از بین گزینه های استراتژیک اقدام به انتخاب استراتژیابی می شود که با تکیه بر قوت ها و با بهره گیری از فرصت ها، ضعف ها از بین برود واژ تهدیدها پرهیز شود تا در صورت اجرای صحیح باعث موفقیت سازمان گردد (الوانی، ۱۳۸۶).

ورزش های تفریحی که متراffد ورزش همگانی است، پرداختن به مجموعه ای از فعالیت های ورزشی ساده، کم هزینه، بدون رسمیت، فرح بخش و با نشاط است که امکان شرکت در آنها برای همه افراد وجود داشته باشد. ورزش همگانی و تفریحی در قالب پنج فعالیت و برنامه جداگانه و مرتبط با هم، اجرا میشود که عبارتند از: ورزش آموزشی، ورزش غیر رسمی، ورزش درون بخشی، ورزش برون بخشی و ورزش باشگاهی (مطالعات تفضیلی توسعه ورزش همگانی، ۱۳۸۴). این فعالیت ها معمولاً به صورت انفرادی و یا دسته جمعی و در اماکنی مانند: استadiوم ها، پارک ها، دشت ها و صحراءها و مکان های طبیعی داخل و خارج شهر انجام میذیرد (علیپور، ۱۳۸۲).

^۱. Australian sports commission

^۲. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats

توسعه ورزش ملی، بخش مهمی از توسعه اقتصادی اجتماعی است. رواج ورزش همگانی و استقبال تمامی اقسام، جوامع برای شرکت در برنامه های ورزشی و امور مربوطه به آن موجب افزایش نشاط و بهروری ملی میگردد. در این راستا در فراهم آوردن نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور، ورزش و تفریحات سالم به عنوان فرایند اصلی مطرح است. همچنین روند فزاینده رقابت های قهرمانی و ارتقا ورزش همگانی موجب زبانزد شدن نام ملت های پیروز در سطح جهان می شود از این رو نیاز به مدیران تعلیم دیده و تشکیل سازمان ها و یا مراکز سیاست گذاری در اداره امور، بیش از پیش احساس میشود(احسانی، ۱۳۸۲).

فراهم آوردن نظام جامع تربیت بدنی ورزش کشور، گام عمدۀ و آغازین برای ساماندهی ورزش همگانی در کشور میباشد. بر اساس طرح جامع ورزش کشور از این پس دولت برای دو هدف به ورزش همگانی کمک مالی خواهد کرد، اول ایجاد انگیزه و تبلیغ و تشویق و دیگری ارزیابی و نظارت بر آن. تحت این شرایط، مردم متوجه می شوند که باید از طریق شهرداری ها و شورای های شهر خواسته های ورزشی خود را طلب نمایند و بر اساس این طرح، تکلیف توسعه ورزش همگانی بر عهده خود مردم و شهرداریها میباشد(قراخانلو، ۱۳۸۲).

طرح جامع ورزش، با هزینه بالای تدوین شده وانتظار می رود ورزش کشورمان را برنامه مدار کند. به نظر برخی کارشناسان، این طرح، از جامعیت لازم برخوردار نبوده و اطلاعات آن ناقص می باشد واجرای آن در کشور ما عملی نمی باشد. آیا طرح جامع ورزش کشور در صورت اجرا می توانست ورزش همگانی کشورمان را متحول کند. بر این اساس ما در این تحقیق درصد هستیم با مطالعه برنامه ها و سیاست ها و راهبردهای ورزشی همگانی در طرح جامع ورزش کشور به نقاط قوت و

ضعف ورزش همگانی در این طرح بپردازیم. و با بررسی این موارد به این موضوع پی ببریم که آیا ورزش همگانی در طرح جامع ورزش کشور میتواند تمام نیازهای این بخش را تحت پوشش قرار دهد؟ و ورزش همگانی در این طرح تا چه میزان دارای چالش یا قوت می باشد؟

ضرورت و اهمیت تحقیق

ورزش و فعالیت های جسمانی به عنوان یک واقعیت اجتماعی، از زمان های بسیار دور، در ساختار جوامع بشری وجود داشته و جزئی از زندگی روزمره انسانها را تشکیل می داده است. ورزش همگانی نیز شکلی از فعالیت های جسمانی یا حضور منظم در فعالیت های جسمانی است که موجب تندرنستی و سلامت بدنی و روانی شده، روابط اجتماعی را شکل داده و منجر به نتایج مثبت می گردد. از سوی دیگر، با تقویت بنيه جسمانی و پرورش ابعاد روانی و اجتماعی در این ورزش، به ورزشی که رقابت در آن مطرح است (ورزش قهرمانی) پیوند می خورد و با توجه به آن در عرصه های مختلف می تواند موجب پدید آمدن ارزش ها و افتخارات ملی و بین المللی گردد(تیموری، ۱۳۸۵).

بر اساس مشاهدات اجمالی، رشد همه جانبه ورزش همگانی نیاز به تحقیقات در زمینه یافتن تکیه گاههای استوارتری دارد، به همین علت با برنامه ریزی دقیق می توان به این امر مهم دست یافت(علیپور، ۱۳۸۲). توسعه ورزش ملی، بخش مهمی از توسعه اقتصادی - اجتماعی ملی است. رواج ورزش همگانی و استقبال تمامی اقشار جامعه برای شرکت در برنامه های ورزشی و امور مربوط به آن، موجب افزایش نشاط و بهروزی ملی میگردد. در فراهم آوردن نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور، تفریحات سالم به عنوان فرایند اصلی منظور گردیده است. از این رو نیاز به مدیران

تعلیم دیده و تشکیل سازمان ها یا مراکز سیاست گذاری در اداره امور، بیش از پیش احساس می شود(احسانی، ۱۳۸۲).

در کشور ما ، به ورزش همگانی و تفریحی بطور سازمان یافته، کمتر توجه شده است، مشارکت پایین جامعه در ورزش همگانی و فقدان یک نظام قانونی، یکپارچه و اجرایی برای استعداد یابی و پرورش ورزشکاران، موجب ضعف در ورزش قهرمانی و کاهش زمینه ظهور و بروز استعدادهای ورزشی شده است و نیاز به ایجاد مراکزی برای سیاستگذاری و برنامه ریزی در امر ورزش همگانی و قهرمانی بیش از پیش احساس می گردد(تیموری، ۱۳۸۵). پژوهش "غفوری" (۱۳۸۲) نشان داد که نقش رسانه های گروهی که تاثیر بسیار زیادی در افکار عمومی برای به پرداختن به ورزش دارند در زمینه رواج و گسترش ورزش های عمومی و همگانی بسیار ناچیز واندک است و عنوان کرد که رسانه ها بیشتر به دنبال ورزش های پر درآمد و حرفه ای می باشند (غفوری، ۱۳۸۲).

برنامه ریزی به مفهوم طراحی وضیعتی مطلوب برای آینده سازمان و ارائه روش های موثر برای رسیدن به آن وضع مطلوب به عنوان مهمترین بخش از وظایف مدیریت در سازمان ها و موسسات خرد و کلان بوده و به مثابه سنگ زیرین و قلب مدیریت مطرح است. اجرای مطلوب آن نیز ضامن موفقیت و دستیابی به اهداف سازمان خواهد بود. هیچ سازمان و موسسه ای یافت نمی شود که بتواند بدون برنامه ریزی به وظایف و ماموریت های خود جامه عمل پوشانده و در عرصه های کار نیز موثر و موفق ظاهر شود(آیت الله، ۱۳۷۴).

بر اساس نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور، مراکزی بدین منظور تاسیس شدند تا در زمینه ورزش همگانی و قهرمانی بطور سازمان یافته فعالیت نمایند. تجزیه و تحلیل این مراکز مانند هر

سازمانی، به شناخت مشکلات و مسائل و در نتیجه اداره بهینه و مطلوبتر آنها کمک می نماید. این امر لزوم توجه به ارزیابی عملکرد مراکز را مهمتر جلوه خواهد داد(تیموری، ۱۳۸۵).

با توجه به بحث ها و اختلاف نظرهای فراوان که در طرح جامع ورزش کشور بین کارشناسان و صاحب نظران وجود دارد و همچنین ورزش همگانی از مقوله هایی می باشد که بخش وسیعی از ورزش کشور را تحت پوشش قرار می دهد و زیر بنای ورزش قهرمانی می باشد لذا پژوهشی در زمینه ورزش همگانی در طرح جامع ورزش کشور ضروری و لازم به نظر می رسد.

اهداف تحقیق:

اهداف کلی تحقیق:

مطالعه سیاست ها و راهبرد های بخش ورزش همگانی، طرح جامع ورزش کشور.

اهداف اختصاصی:

- ۱- شناسایی نقاط قوت ورزش همگانی در طرح جامع ورزش کشور.
- ۲- شناسایی نقاط ضعف ورزش همگانی در طرح جامع ورزش کشور.
- ۳- شناسایی فرصت های محیطی در ورزش همگانی طرح جامع ورزش کشور.
- ۴- شناسایی تهدید های محیطی در ورزش همگانی طرح جامع ورزش کشور.
- ۵- مقایسه تفاوت بین نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای ورزش همگانی در طرح جامع ورزش
- ۶- مقایسه نگرش مدیران و کارشناسان سازمان تربیت بدنی با خبرگان و استاد دانشگاهی در خصوص راهبرد های ورزش همگانی در طرح جامع ورزش کشور .